

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Întemeiat în 1858 de Mitropolitul Andreu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

Se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

În legătură cu congresul preoțesc dela Iași

În numerile anterioare ale ziarului nostru s'au remarcat după cuviință momentele frumoase ale Congresului «Asociației generale a Clerului», ținut la Iași în 18 și 19 Noembrie.

Nu putem trece însă cu vederea nici aspectele mai puțin luminoase ale acestui congres, ca să nu pară că suntem de acord și cu dezideratele injuste ale lui, exprimate în cuvântări și moțiuni.

Congresul s'a desfășurat — cu excepția momentelor remarcate — într'o atmosferă sufletească de confuză și tenace războire cu legea de organizare bisericească din 1925. Nici de astădată, ca în tot timpul de când se agit această nemulțumire, n'am văzut formulată în favorul acestei atitudini ceea ce se cheamă o doctrină clară și pozitivă, o motivație serioasă dedusă din principiile de temelie ale Bisericii noastre și din cumpănirea obiectivă a împrejurărilor de viață în care trăim azi în statul român. Câtă vreme la baza actualii legi stă o concepție consecventă, într'o legătură atât de evidentă cu învățătura despre ființa Bisericii și despre misiunea ei, și am putea spune verificată ca justă de o bogată experiență, în manifestările de adversitate față de această lege n'am văzut fluturându-se ca motive decât nemulțumiri de detaliu și mici interese personale și ici colo câte o velleitate de doctrinizare înglodată repede în vreo frază pompoasă făcută mai mult ca să sperie decât ca să convingă, ca: legea e anticanonică, spiritul ortodoxiei cere ca școalele teologice să fie ale statului etc.

La Iași s'a cerut înlăturarea legii din 1925, dar n'am văzut ce se oferă în locul ei. Ba da, au spus unii dintre congresiști să ne întorcem la legea lui Take Ionescu, marele «canonist» al Bisericii ortodoxe.

Dar lipsind lumina unui țel pozitiv, n'a lipsit nici dela congresul din Iași violența care a mers uneori departe de tot rostindu-se lucruri regretabile.

Și dintre aceste afirmații remarcăm întâi cu profundă durere afirmația dlui Ministru al Cultelor care vexează atât de grav demnitatea și conștiința românească a Bisericii ortodoxe din Ardeal — maica și mucenica neamului de pe aceste plaiuri — că «au putut fi unele instituțiuni cari nu s'au integrat complet noțiunii de stat la unire. Între ele este și Biserica ortodoxă din Ardeal».

Durerea și uluiala noastră, provocată de asemenea cuvinte, venite din partea celui care întrupează grija statului român pentru Biserica neamului, este atât de covârșitoare, încât nu putem găsi cuvinte destul de adecvate ca s'o exprime.

Cum, domnule ministru? Biserica ortodoxă ardeleană care are meritul de a fi susținut unitatea sufletească a neamului de dincoace de Carpați cu cel de dincolo, care a pregătit conștient și sistematic poporul ardelean pentru unirea politică și a suferit prin preoții săi toate chinurile închipuite pentru vina de-a nu abdica dela acest ideal, — tocmai ea să nu fi voit să se încadreze noțiunii de stat român? Să fiți sănătos domnule ministru, dar cum înțelegeți Dv. statul român? Noi știm că el este organizarea politică și juridică a națiunii române. Că națiunea din tot cuprinsul lui își dă pe toate terenele legile cari simte și știe — în virtutea gândirii și a experienței sale — că îi promovează mai mult dezvoltarea sănătoasă a existenței sale. Pe lângă aceasta în organizarea vieții bisericești mai trebuie ținut seama și de doctrina dogmatică și canonică a Bisericii. Întrebăm: nu este legea de organizare bisericească din 1925 ieșită din forul legislativ al statului român, după o îndelungată colaborare și după înțelegerea între reprezentanții Bisericii ortodoxe române din tot cuprinsul țării? Biserica ortodoxă din Ardeal nu se conduce actual perfect după această lege care este și legea statului român?

Membrii tuturor corporațiilor bisericești, dela cele cu competențe mai modeste până la cele cari aleg pe ierarhi, nu sânt toți fii neaoși și fruntași ai neamului, care el este propriu zis baza statului român? În Biserica ortodoxă română, așa cum e organizată acum, totul se face în văzul și cu participarea neamului prin cei mai destoinici și mai nepătați reprezentanți ai lui. S'ar putea spune de tendințele de-a reduce numărul mirenilor în corporațiile bisericești — tendințe afirmate cu patimă și în congresul la care ați luat parte —, că exprimă înclinații clericale de izolare din cadrul națiunii române ortodoxe. Biserica ortodoxă ardeleană și datorită abia legii din 1925 și cea din toată țara, nu înoadă și desnoadă prin colțuri chestiunile cari o privesc, ci e, și sub raportul acesta, o Biserică a poporului, a neamului românesc.

Ce însemnează apoi acea stereotipică afirmare, repetată până la tocare, ca un suprem argument: *Legea din 1925 era perfectă sub unghiuri, dar nu mai poate să îndeplinească cu eficacitate un rol în statul național?*

Oamenii inteligenți dovedesc din firea lucrului că respectivul lucru nu mai e bun, nu din faptul că a făcut servicii și într'o casă veche. Oare trebuie ca românii ardeleni să părăsească toate obiceiurile bune, toate formele de viață cari se dovedesc și mai departe folositoare, pentru că le-au

avut și înainte de 1918? Se uită apoi că legea din 1925 nu e statutul șagunian întocmai, ci acela a fost modificat unde împrejurările ne impuneau o adaptare.

Argumentele pentru sau contra modificării legii trebuie scoase numai din structura ei, adică din compatibilitatea ei cu dogmele și canoanele Bisericii ortodoxe și din roadele pe cari le dă în viața Bisericii și statului nostru.

Nu vrem să facem aci o demonstrație în favorul legii din 1925 după metoda indicată. Pentru că ea s'a făcut destule ori, fără ca să vedem dela adversarii ei vreo replică serioasă. Dealtfel constatăm că și congresul dela Iași și-a cam dat seama, când a voit să spună mai precis cum vrea să se modifice legea, că n'are ce să spună. Căci cum are să se explice faptul că pe când în debateri congresiști cer desființarea autonomiei, în moțiune pretențiile se reduc — în afară de celelalte revindicări mărunte, dintre cari unele foarte juste — la două:

1. toate actele de gestiune parohială și eparhială să se trimită ministrului cultelor spre verificare și

2. toate școalele teologice să fie organizate unitar pe întreaga țară în strânsă legătură cu ministerul educației naționale și să fie scoase de sub competența consiliilor eparhiale, fiind sub direcția spirituală a ierarhilor superiori».

Prima cerere dacă s'ar satisface ar îngreuna enorm ministerul — a cărui birocrație se știe cât de încet rezolvă actele — și ar face ca lucrările parohiilor și ale eparhiilor să fie întârziate și împedecate de o mulțime de formalități. Dar biserica este în stare să-și facă ea controlul. Centralismul excesiv ne face destule greutăți în celelalte domenii ale vieții. Să-l mai întindem și asupra vieții bisericești fără nici un motiv, numai pentru a lovi cu neîncrederea noastră în prestigiul centrelor eparhiale, în ierarhi, consilii și adunări eparhiale? Indirect, prin această cerere, se intenționează o lovitură grea la adresa forurilor reprezentative ale Bisericii, la adresa legii de organizare bisericească. Și ce se pune în loc? Ministerul. Aceasta e canonic? Așa cer canoanele, ca ministerul să fie forul decizător în administrarea averii bisericești? Toate avânturile spre realizare ale Bisericii să fie împedecate de minister, care poate avea foarte adesea, din motive misterioase, chef de-a tăragăna lucrurile, cerând printr'o îndelungată corespondență alte și alte explicații?

Cererea în legătură cu școalele teologice e extrem de vagă. Precum n'am văzut până acum o serioasă fundamentare teologică a tezei că școalele de preoți să aparțină statului, tot așa n'am văzut până acum un proiect precis de organizare ca să vedem cum preconizează aderenții acestor teze colaborarea pe acest teren între Biserică și stat.

Principiile noastre sunt clare. Ele sunt deduse din doctrina Bisericii

ortodoxe. Noi știm că oficiul de propovăduire a adevărului lui Hristos aparține Bisericii după concepția ortodoxă, căci ea continuă cele trei slujiri ale lui Hristos și ea singură este înzestrată cu infailibilitate în această propovăduire. Doctrina creștină nu e o doctrină de sine stătătoare, ci e o doctrină a Bisericii. Numai ea o poate propovădui și acela căruia îi dă delegație, care vorbește în numele ei. Cine nu mai vorbește în numele ei, cu delegație dela ea, acela spune lucruri dela sine și deci principial greșite.

Teologia nu este apoi o știință pentru creier, ci o disciplină pentru întregul om. Mai ales când ea vrea să pregătească pe preot, să-l facă adecă apt de-a deveni mijlocitor între Dumnezeu și om, trebuie să-l apropie de fapt de Dumnezeu, să cunoască raportul între om și Dumnezeu din trăirea lui, iar acest raport se trăiește, just, după concepția ortodoxă, numai în Biserică. Nici o altă confesiune nu consideră Biserica și trăirea harismatică în ea drept o condiție atât de absolută pentru mântuire ca ortodoxia. Cine altul poate învăța pe cei mai aleși dintre creștini, pe preoți, și cine altul îi poate crește în Dumnezeu decât Biserica? Cum mai putem pretinde că ceilalți creștini numai în Biserică pot progresa duhovnicește, dacă negăm aceasta când e vorba de viitorii preoți?

Să nu se spună că profesorii școlii teologice sunt creștini și unii chiar preoți. Doctrina ortodoxă cere ca anume această funcțiune de profesori ai cuvântului sfânt celor mai aleși dintre creștini, această supremă catehizare, să o exercite ca *delegați* ai Bisericii, actualizând în ei slujirea profetic-învățătoarească a Domnului care este în Biserică.

Știință independentă? Aceasta însemnează să cazi în ideea că învățătura ta omenească și a celorlalți oameni dela care ai adunat-o e mai sus decât cea a lui Hristos, pe care o administreză biserica. Aceasta însemnează să faci zadarnică, sau să disprețuești, slujirea profetică a lui Hristos. Să te ridici ca «savant» mai sus de Hristos. Ori noi știm că El e adevărul, adevărul tot și ultim. În ceea ce privește problema vitală, mântuirea, se înțelege, nu în legătură cu dobândirea unei cariere pentru care îți se cere să știi câte feluri de insecte sunt pe lume sau alte chestii neesențiale.

Argumentul că teologia face știință și în exercițiul acesta n'are nimic de-aface cu Biserica, e atât de șubred și de rușinos încât n'ar mai trebui să-l susțină nimeni. Vor fi pledând poate pentru prezența în sânul Universității a câtorva Facultăți teologice unele motive de ordin practic (dar nici unul principial, doctrinal), ca și pentru mai multă libertate din partea ierarhului pe seama profesorilor de-a se ocupa cu studiul, *dar cu delegație și aci dela ierarh și avându-se în vedere totdeauna adâncirea învățării Bisericii, nu una independentă. Dela ierarhul propriu, nu dela ierarhii*

De ziua sfântului Nicolae în Sibiu

Ziua sfântului Nicolae, patronul Înalt Prea Sfințitului nostru mitropolit Nicolae, a fost sărbătorită și anul acesta în Sibiu cu o deosebită solemnitate. În seara de ajun corul studenților teologi a făcut o serenadă Înaltului nostru Arhiepiscop, cu care ocazie studentul Gh. Malene a exprimat toată recunoștința și admirația de care tinerii ucenici ai Domnului sunt pătrunși față de Părintele lor bun și ocrotitor. Înalt Prea Sfinția Sa a dat cu acest prilej frumoase și înțelepte sfaturi acelor ce vor fi în curând lucrători în ogorul sufletelor. Elevii școlii de cântăreți și „Oastea Domnului” deasemenea a făcut câte o serenadă Înaltului lor ocrotitor.

A doua zi, după sfânta Liturghie P. S. arhiepiscop vicar Vasile a săvârșit un Te-Deum pentru Înalt Prea Sfinția Sa, iar după aceea reprezentanții armatei, ai autorităților și o mare mulțime de intelectuali din Sibiu s-au prezentat la reședința Înalt Prea Sf. Sale, exprimându-l urări de sănătate și de spornică activitate în slujba Bisericii și a neamului nostru.

Cu această ocazie dl general Oprescu comandantul corpului VII armată a rostit următoarele cuvinte:

Înalt Prea Sfințite Părinte,

Istoria țării românești ne învață că în trecut Biserica noastră a fost ocrotitoarea neamului. Datorită Bisericii ne-am putut păstra neamul, ființa etnică și viața românească. Sub scutul Bisericii voevozii, domnitorii și regii noștri, într-o mână cu crucea și în alta cu spada, au menținut ființa acestui neam, care a trecut prin atâtea intemperii. Biserica a dus la înfrățirea și consolidarea românilor în statul de azi.

În semn de recunoștință față de Biserica, vin azi să aduc omagiu de recunoștință în numele ofițerilor garnizoanei Sibiu și în numele corpului VII armată, capului Bisericii ortodoxe din Ardeal. Vă rog să-mi dați voie să Vă prezint urările mele de ziua onomastică și să Vă doresc sănătate și viață lungă pentru binele Bisericii și al neamului.

Să trăiți Înalt Prea Sf. Stăpâne!

Înalt Prea Sfinția Sa răspunde:

Domnule General Comandant,

Vă mulțumesc din adâncul inimii pentru urările ce mi le-ați adus din partea armatei, de ziua mea onomastică. Vă asigur din partea mea și din partea Bisericii pe care Dumnezeu m'a încredințat s'o conduc de cele mai calde sentimente de stimă și de desăvârșită încredere.

În trecutul nostru s'au înfrățit, mai ales în clipele grele, crucea cu sabia și în această înfrățire am găsit mijlocul de a ne regăsi toți românii în țara românească de azi. Și mai ales azi când ne pândesc din mulți părți dușmani cu gânduri rele numai prin credință în Dumnezeu și prin virtuțile naționale ale scumpei noastre armate vom putea birui.

Domnule General,

Noi nu vom uita jertfele pe cari desrobitorii armată română le-a depus

superiori, căci fiecare credincios și preot comunică cu Biserica prin ierarhul său, numai în cazuri anormale, prin apel, se adresează altor ierarhi.

Oare e bine și cu efecte duhovnicești sănătoase, ca profesorii școlilor teologice, cari trebuie să fie întru totul model în devotamentul față de Biserica, așa cum e ea concret și canonic constituită, nu față de o Biserică abstractă — Biserica nevăzută nu e desfăcută de cea văzută, cu Biserica nevăzută stai în legătură prin cea văzută — să caute continuu a se susține de sub acest comandament?

pe altarul patriei pentru Ardeal. De aceea având în vedere acest lucru, din inima Ardealului și din mijlocul Bisericii Vă rog să primiți asigurarea că în toată clipa suntem aproape de scumpa noastră armată prin rugăciunea noastră, prin ajutorul nostru și când va fi nevoie și cu brațele noastre.

Folosesc această ocazie să Vă mulțumesc și D-Voastre personal, Domnule General Comandant pentru urările ce mi le-ați făcut și fiind venit de curând la postul de General Comandant al Corpului VII Armată din orașul nostru, din partea mea și a tuturor celor de față Vă fac urări să Vă simțiți cât mai bine în mijlocul nostru, cari Vă primim cu toată simpatia noastră.

Iar în semn de înfrățire a crucei cu spada dați-mi voie să îmbrățișez, în persoana Domniei Voastre, armata română.

P. C. Sa părintele Tr. Scorobet a rostit următorul cuvânt:

Înalt Prea Sfințite Stăpâne,

Societatea românească din Sibiu vine să Vă exprime cele mai înalte sentimente de recunoștință pentru toate calitățile cu cari Înalt Prea Sfinția Voastră a lucrat pentru slava Bisericii.

Sunt vii încă în sufletele noastre momentele comemorării, de ziua sfântului Andrei, arhiepiscopului A. Șaguna cu care ocaziune ați adus omagiu de recunoștință unui înaintaș pe care dați dovadă că-L urmați. Iar la 1 Decembrie prin glasul I. P. S. Voastre Ardealul și-a spus cuvântul, referitor la unirea Ardealului cu țara-mamă și la felul în care noi vom ști să păstrăm această unire, apoi la congresul clerului ortodox dela Turda, la congresul FOR-ului, la serbările «Astrei» dela Blaj prezența I. P. S. Voastre a făcut ca aceste manifestări locale să fie la înălțimea cuvenită. Eu le pomenesc acestea fiindcă au o deosebită semnificație și nu trebuie trecute cu vederea. Viața românească din Ardeal era amenințată să se fărâmițeze, militari, medici, advocați, etc., fiecare începeau să-și trăiască viața lor specifică și fără legătură una cu alta. I. P. S. Voastră dela postul de strajă al Bisericii a dat semnalul înfrățirii și ați arătat că sfânta noastră lege privește nu numai împărăția lui Dumnezeu, dar și întreaga viață noastră publică și particulară. Socotesc că numai această concepție superioară poate duce la înfrățire. Și evanghelia nu e incompatibilă cu funcția de militar, de medic, de avocat sau cu orice alte funcții iar noi știind că faptul înfrățirii românești se datorește I. P. S. Voastre, rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă păstreze curajul și bărbăția și noi ne angajăm că ne vom face datoria. Vă zicem I. P. Sfințite: La mulți ani.

Înalt Prea Sfinția Sa răspunde:

Preu cucernici părinți, prea iubiți și stimați domni și frați,

Emoționat de manifestația plină de dragos pe care mi-ați făcut-o, Vă mulțumesc pentru urările ce mi le faceți de ziua mea onomastică. Manifestația aceasta prețioasă o așez în linia tradițională a indisolubilei legături între turmă și păstor, legătură prin care am biruit greutățile trecute. Și această legătură indisolubilă va fi și de aici încolo mijlocul de a duce mai departe aspirațiile înalte pentru cari luptăm deopotrivă și păstor, și turmă.

Biserica noastră este și trebuie să rămână suportul spiritual al existenței neamului nostru. Eu prin toată existența ei duhovnicească și prin toată opera ei înaltă națională s'a integrat profund în realitatea românească. Numai celce nu trăiește în contact viu cu această realitate ar putea spune că Biserica noastră nu s'a integrat în noștină de stat română. Dar ce-am făcut noi altceva decât să pregătim cărarea pentru consolidarea statului nostru chemând darurile Cerului, de cari să se îm-

părtășescă ceice au luptat pentru binele neamului?

Constat cu mare bucurie că în aceste zile de întoarcere cu gândul către noi însine, de examinare scrupuloasă a conștiințelor, se petrece frumosul fenomen al unei mai calde atipiri și la altarul Bisericii.

Iată bucuria pe care o simt eu pentru acest fenomen. De aceea găesc acum prilejul să chem întreaga suflarea românească la altarul Bisericii, căci acolo găsim mijlocul de a ne face nebiruiți pe drumul destinului neamului românesc.

Vă mulțumesc încă odată pentru bucuria pe care mi-ați produs-o prin urările ce mi le-ați făcut de ziua onomastică.

Domnul să Vă binecuvinteze!

Nou conducător. — Revista Biserica și Școala, organul de publicitate al eparhiei noastre aradane, este încredințată, dela anul nou încolo, conducerii P. Cucernicului părinte Iconom-Stavrofor Dr. Gheorghe Ciuhandu, consilier referent eparhial dela Arad.

Părintele Ciuhandu e considerat drept una dintre proeminentele figuri ale Bisericii ortodoxe române. Chemarea P. Cucernicului Sale, la conducerea organului eparhial Biserica și Școala, o socotim că e cât se poate de nimerită și face deosebită cinste atât celui chemat, cât și dregtii cașd omi, care se bucură cu tot dreptul când omul activ și cu vederi largi este bine apreciat de P. S. Episcop Andrei prin faptul de a-i oferi conducerea vechei reviste, ce intră în anul 1937 în al șaptelea deceniu de existență.

Distinsul muncitor, părintele Iconom-Stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, nu ne îndoiim că va ști să găsească și mijloacele trebuitoare pentru a spori, la frontiera de vest a țării, năzuințele de cultură bisericească și de viață românească religioasă.

Conferința dlui profesor Nichifor Crainic. — Duminică, în ziua sfântului Nicolae, la ora 6 d. a., dl profesor universitar Nichifor Crainic și-a dezvoltat, în fața unui numeros și select public, interesanta-i conferință: Ortodoxia, concepția noastră de viață.

Poet de adânc intuiții, gânditor de mare forță, vizionar de cuprinzătoare sinteze, dl Nichifor Crainic a încheiat într-o expunere clară, înlănțuită, plastică și nouă, punctele esențiale ale doctrinei noastre de viață, deosebirea ei de orice sistem filosofic și de orice altă confesiune, precum și concluziile de sănătoasă construcție a vieții sociale, ce rezultă din concepția ortodoxă. Deosebită atenție a dat conferențiarul viziunii magnifice a marelui teolog răsăritean, Pseudo Dionisie Areopagitul, care vede toată existența cerească și pământească orânduită ierarhic, având în cap pe Dumnezeu și servind întreaga purificării, iluminării și îndumnezeirii tuturor.

Dl Nichifor Crainic, pe lângă celelalte înalte și variate calități ce le are ca poet și scriitor de mână întâi, este și unul dintre cei mai mari teologi care a adus Bisericii și teologiei românești foloase uriașe, adâncind și exprimând în forme nouă conținutul vechiu al doctrinei noastre

Ii facem dlui Nichifor Crainic o rugămintă fierbinte: să amplifice cadrele temei tratate la Sibiu până la proporțiile unei opere în care să vedem desfășurată cu strălucitor talent toată minunata concepție de viață ortodoxă sub toate aspectele ei teologice, antropologice și sociale. E poate singurul nostru teolog care o poate face. Dumnezeu să-l ajute!

În zilele trecute s'a ținut la Atena congresul profesorilor de teologie ortodoxă din toate țările. Trebuie salutat ca un semn bun această străngere a rândurilor în ortodoxia ecumenică. Dar ne exprimăm regretul, că la acest congres n'au fost invitați și profesorii Academiei teologice ardeleni. Nu fac și ei parte din corpul învățământului superior al ortodoxiei? Nu reprezintă și ei un aspect al ortodoxiei gânditoare? Faptul că Academile nu țin de guvern, ci de ierarhie, de Biserica, e un element de natură să-i

împedecă a face parte dintr'un areopag al cugetării panortodoxe? Ni se pare că mai degrabă acest element ar da acestui congres nuanța bisericească, așa de esențială ortodoxiei. Dealtfel institutul de teologie rusească din Paris nu e nici el reprezentat de vre-un guvern, și totuși profesorii lui participă la congresul dela Atena.

Profesorii Facultăților noastre de teologie au ținut însă cu orice preț să nu stea lângă înălțimea științifică a domniilor lor modestia profesorilor Academiei teologice din Ardeal.

Ce griji mărunte turbură olimpica seninătate a unor oameni așa de mari.

În orice caz Academiiile teologice își continuă liniștite drumul lor, care e cu siguranță foarte ortodox.

Desvelirea statuei unui mare luptător național

La Satumare, în cadrul festivităților de pioasă recunoștință, se inaugurează, Duminică în 13 Decembrie 1936, monumentul închinat amintirii unuia dintre cei mai vajnici apărători ai Ardealului nostru, lui Dr. Vasile Lucaciu.

În istoria mai nouă a românilor ardeleni, activitatea publică a luptătorului Dr. Vasile Lucaciu a statorit un exemplu viu și grăitor, cum se propoveduește sentimentul de naționalism și de solidaritate între fiii aceluiaș neam.

Pentru acest fapt, memorandistul Lucaciu, dupăce alături de frații săi ortodocși a îndurat toate rigorile temnițelor, dictate de fostele stăpâniri, — s'a refugiat în «fară», ca să desfășoare, împreună cu maestrul O. Goga, cea mai stăruitoare propagandă de răscolire sufletească în vederea unității naționale ce avea să vie.

Vasile Lucaciu și soții săi de principii și de luptă vor rămânea pe vecie reprezentanții tipici ai ardelenilor cari s'au jertfit pentru dobândirea drepturilor ce ni se cuvin în țară liberă.

Poporul dela țară a ținut să-i nemurească, pe cei mai mulți. Astfel, «Leul dela Sișești», încă pe când se afla în viață, era cântat în versurile:

„Cânta mierla în păduri
Robu-i Lucaci la unguri,
Pentru sfânta dreptate,
De care noi n'avem parte...”

Spre deosebire de alți reprezentanți ai fraților noștri greco-catolici, Vasile Lucaciu a știut să găsească și să afirme deplin înfălegere pentru celce a fost Andrei Șaguna. Cu prilejul serbărilor din Octombrie 1909, ale centenarului nașterii lui Șaguna, Vasile Lucaciu pe atunci deputat în parlamentul ungar, urcând treptele mausoleului dela Rășinari, a rostit, întrerupt de aplauze și aclamări, un discurs pătrunzător, aducând omagii și preamărind memoria marelui conducător al românilor din statul ungar și primului președinte al comitetului național român, nemuritorului Andrei Șaguna.

În fața figurii de bronz a statuei lui Dr. Vasile Lucaciu, când personalități marcante de dincoace și de dincolo de munți omagiază, în piața I. C. Brătianu dela Satumare, memoria și activitatea martirului naționalist Lucaciu, ne înclinăm în cucernică recunoștință adusă celuice cu însuflețite cuvinte și pilduitoare fapte a ofelit neînfricat conștiința națională a contimporanilor săi și a contribuit în largă măsură la înfăptuirea îndreptățitelor aspirații ale națiunii române.

Parohia ortodoxă română și școala normală din Cristur-Odorhei, au sărbătorit și în acest an memoria marelui mitropolit Șaguna. S'a săvârșit parastas, de față fiind societățile ortodoxe din localitate, profesorii școlii și elevii. Într-o seră festivă s'a desfășurat apoi un program deosebit de frumos, alcătuit din: cântări religioase, recitări și conferință, în care a vorbit părintele catihet Simeon Radu, amintind tinerimii faptele de căpetenie din viața providențialului mitropolit Andrei Șaguna. Elevii nrmaliști, constituți în societatea „Sf. Gheorghe”, au cetit izbutite lucrări în legătură cu pioasa comemorare.

Probleme-Recensii-Comentarii

Problema revizuirii tratatelor de pace. — Din partea de răsărit a țării noastre ne vine vestea îmbucurătoare, că *secuții*, cu prilejul demonstrației antirevizioniste dela Odorhei, la 1 Decembrie 1936, au *desaprob* curentul revizionist și s'au declarat, alături de români, gata d'a se se jertfi, cu prețul vieții, pentru integritatea patriei române în care trăesc.

Satele locuite de secuți, din apropierea Odorheiului, au participat la sărbătoarea unității naționale, cu sute de delegați din fiecare comună. Placardele lor purtau inscripții românești, unele ungurești, între care și inscripția: „**Le a revizioval!**“ (Jos revizuirea!).

Între vorbitorii acestui congres antirevizionist dela Odorhei s'a remarcat un *țaran secuț*, chipeș și îndrăzneț, a cărui cuvântare simplă și desghetată, rostită ungurește, a făcut mare efect asupra delegaților sătești.

Sub stăpânirea română, spune țaranul secuț, ne simțim ca oameni adevărați, cu drepturi politice și egali în fața legilor; nu dăm voie nici unui străin să se amestece în interesele noastre, sau să le stingherească; cui nu-i plac stările din țara aceasta, n'are decât să caute loc mai bun în afară de granițele ei; ceice însă vreau să schimbe aceste granițe, vor întâlni și piepturile noastre, ale secuilor... Vorbitorul încheie cu urarea de: Să trăiască înțeleptul Suveran, M. Sa Regele Carol II, și: Să trăiască unirea pecetluită la 1 Decembrie 1918!

Astfel a grăit unul dintre urmașii acelor secuți, cari, înainte cu trei veacuri și mai bine, au jurat credință lui *Mihai Viteazul* și l-au sprijinit în acțiunile sale de război, ca să ajungă, deși numai într'o trecătoare stăpânire, Domn al țării Munteniei și al țării Moldovei și al țării Ardealului.

Secuții din vremuri au stat alături de Domnul tuturor românilor, de apărătorul creștinătății și ctitorul de biserică, ca și de eroul dela Călugăreni, de biritorul dela Șelimbăr, care a făcut respectat numele de român. Secuții de astăzi n'au decât să-și aducă aminte cât mai des de acei mari înaintași ai lor și ai noștri.

Comemorarea patronului la liceul „Andrei Șaguna“ din Brașov. — Liceul Andrei Șaguna din Brașov, an de an, se îmbracă în veșmântul bucuriei sufletești, spre a cinsti cu sentimente de creștinească evlavie, memoria marelui ierarh Andrei, căruia îi datorează un cult deosebit.

Luni, 30 Noembrie 1936, corpul profesoral al liceului și elevii, în frunte cu steagul școlii și fanfara, s'au îndreptat spre biserică „Sf. Nicolae“ la ora 9 a. m. unde au participat la slujba sfintei liturghii slujită de părintele protopop *Dr. I. Blaga* ajutat de preoții profesori: *Candid Muștea* și *Ioan Brânzea*. Raspunsurile liturgice au fost date de corul mixt bisericesc al liceului organizat sub conducerea dlui profesor M. Reabcuic. La ora 10:30 a. m. s'a slujit parastas pentru odihna întru Domnul a fericitilor: arhiepiscop și mitropolit Andrei, a donatorului școlii din Brașov Andrei Buntolu și neînfricatul naționalist Andrei Mureșianu.

Seara la ora 6 în aula liceului s'a ținut o *ședință festivă* în memoria patronului, la care a participat un număr însemnat de părinți ai elevilor, prieteni ai liceului, elevii și întregul corp profesoral.

Cuvântul de pomenire l-a ținut părintele catihet *Ioan Brânzea*, vorbind cu mult entuziasm tineresc despre mitropolitul Andrei Șaguna, scoțând la iveală două note ale activității sale: ortodoxismul și naționalismul lui sănătos, accentuând și ideea unității noastre naționale, pe care Șaguna a pregătit-o cu tot ce îi permiteau împrejurările timpului, ca un visător al zilei de 1 Decembrie 1918.

Corul mixt al liceului a executat rugăciunea „Către Maica Preacurată“ și „Imnul lui Andrei“, sfârșindu-se prima parte a

programului cu „Graiul neamului“, executat de cor sub conducerea prof. N. Oancea.

A doua parte a programului s'a continuat cu orchestra de acordeoane și orchestra simfonică a elevilor, ce a executat mai multe puncte sub conducerea prof. M. Reabcuic.

De încheiere, impunătoarea fanfară a liceului a intonat marșul Pe-al nostru steag e scris unire, și Deșteaptă-te Române.

Astfel a înțeles liceul „A. Șaguna“ să-și comemoreze patronul.

Correspondent.

Conferințe preoțești. — La *Hațeg*, Joi, în săptămâna a 25-a după Rusalii, s'a întrunit preoțimea tractului la conferința de toamnă, în sfânta biserică parohială. Preoții săvârșesc slujba divină, cu invocarea Duhului sfânt, celebrată, în sobor, în frunte cu P. C. protopop *I. Ciocan*.

Cuvântul de deschidere a conferinței, rostit de președinte, arată sentimentele ce le nutrim față de curentele care învrăjesc sufletele.

La tema „Aplicarea canoanelor la taina Mărturisirii“, referată de preotul *Medrea-Plopi*, iau cuvântul: părintele protopop *I. Ciocan* și mai mulți preoți. S'a ascultat darea de seamă despre „Un nou ev mediu“ (de *Berdiaev*) referată de preotul *A. Străuț*.

S'au desbătut apoi problemele: Indiferentism, masonerie, sectarism și comunism, ca dușmani ai Bisericii și neamului, și mijloacele de combatere; problema catehizației, și la urmă proiectul de statute al fondului de ajutorare preoțesc tractual.

Correspondent.

Conferințe preoțești. — Parohia centrală *Șercaia*, a protopopiatului Oltul, a avut iarăși bucuria duhovnicească de-a găzdui conferința pastorală de toamnă a preoțimei din acest tract, în ziua de Miercuri, 11 Noembrie 1936.

Cucerirea preoțime tractuală, condusă de aportul ce-l aduce aceste întruniri colegiale de împreună-sfătuire, pentru o cât mai bogată activitate pastorală, s'a găbit a lua parte în număr aproape complet, absențând cu scuză legală doar 3 trați.

Programul dezvoltat din acel prilej, a fost bine pregătit, având darul de-a scoate la suprafață chesuniele de actualitate și de-a aduce contribuție la rezolvarea lor în mod cât mai satisfăcător. Astfel, în cuprinzătoarea cuvântare de deschidere, ce-a succedat invocării Duhului Sfânt, P. C. Păr. protopop tractual, *Valeriu Judele*, trece în revistă frământările din uluma vreme ce agită viața publică, cu deosebită privire la biserică, pentru ca prin slujitorii săi să direcționeze credincioșii în conformitate cu preceptele creștine întru instaurarea ordinii, a buneii înțelegeri și a păcii. Conferința bine apreciată a părintelui *J. Călin*, ce-a urmat, — cu privire la: „Rolul evanghelic al Bisericii creștine în probleme educaționale tineretului“, a pus în lumină adevărată una din principalele preocupări ale Bisericii ortodoxe române, aceea de-a crește plâpândeale vîrstare ale neamului în duhul evaugheliei lui Hristos, pentru a avea mâne creștini buni și cetățeni devotați, așa cum țara îi vrea și vremurile îi cer.

Raportul general, întocmit de către păr. *Alex. Comșa*, din încredințarea oficiului protopopesc, — asupra programelor de activitate ce se vor desfășura în iarna aceasta, în cadrul așezămintelor bisericești-culturale din parohiile tractului, — a stârnit binevenite discuții, a căror concluzie este o mai sporită activitate, care să îmbrățișeze tot ce poate conlucra la buna creștere a tineretului de sub pastorația noastră.

Păr. *Vasile Răduț* citește darea de seamă asupra valoroasei lucrări a dlui profesor univ. *Silviu Dragomir*:

Istoria desrobirii religioase a Românilor din Ardeal în sec. al XVIII-lea vol. II. — Intrucât conferința noastră pastorală s'a ținut la scurt timp după entuziasta sărbătorire a dlui *Stelian Popescu*, pentru înalta sa ținută și activitate morală în cei 20 de ani de conducerea ziarului „Universul“, preoțimea acestui tract protopopesc s'a simțit îndemnată să adere la omagierea d-sale, trimițându-i o adresă de mulțumire și îmbărbătare în lupta aprigă ce duce cu vrăjmașii interni și externi, pentru apărarea țării și a bisericii.

Se discută apoi, cu interesul cuvenit, chestiunile de actualitate de ordin spiritual, și chestiunile de ordin material ce ne privesc de aproape; se primește unanim dezideratul votat la punct 5 din moțiunea congresului *Asociației Clerului „Andrei Șaguna“*, dela Turda.

În legătură cu acest desiderat, preoțimea tractului Olt a hotărât să roage comitetul *Asociației clerului „Andrei Șaguna“*, să binevoiască a primi ca'n demersurile ce va mai face până la completa soluționare a acestei doleanțe, să sîruească a se face părtași de acelaș regim și actualii pensionari bisericești din Ardeal, mărindu-li-se pensia actuală ca o meritată răsplătă pentru munca lor pe tărâm bisericesc și național.

Păr. *Cornel Pop* citește referatul făcut în cauza subscrierii pentru construirea căminului preoțesc dela *Basna*; rezultatul practic a fost că în această ședință s'a întocmit lista de subscripție în care fiecare preot a semnat sume, în măsura posibilului, dela 100 lei în sus.

Păr. protopop, *V. Judele*, printr'un cald cuvânt, mulțamește preoțimii pentru interesul arătat și cu prilejul acestei conferințe și încheie ședința.

Preot *Ioachim Călin*

Sfințire de biserică în regiunea secuizată. — Dumineca, 29 Noembrie 1936 credincioșii noștri din comuna *Vârghiș*, județul Odorhei, au avut prilejul să petreacă momente de bucurie sufletească: părintele protopop *Al. Brotea* al Cohalmului, din ordinul I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, a săvârșit sfințirea provizorie a noului locaș de rugăciune. Pe fețele tuturor se putea citi mulțumirea sufletească atunci când bunul Dumnezeu i-a învrednicit să vadă cu ochii lucruri pe cari strămoșii lor abia le visau.

Biserica bătrână de pe deal, loc de refugiu și de mângăiere, îmbrăcată în veșmânt nou, potrivit timpului, în care Țiutul român poate respira liber, se înalță falnic în mijlocul comunei alături de cea minoritară.

Bucuria credincioșilor acestei parohii a fost sporită și prin faptul că la această solemnitate a luat parte o mulțime de intelectuali și credincioși din comunele învecinate, în frunte cu noul prefect al jud. Odorhei, dl *Constantinescu*, și alți fruntași.

Serviciul divin a fost săvârșit de părintele protopop *Al. Brotea*, înconjurat de Pr. S. Rusan, Pr. I. Mircea dela Augustin și Pr. I. Popa din loc. După serviciul divin vorbește Pr. protopop *Alex. Brotea* accentuând rolul important al bisericii ortodoxe în trecutul nostru sbruciat; dă citire apoi ordinului primit dela Înaltul ierarh.

Vorbește preotul din loc, Pr. *Ioan Popa* dezvoltând tema: „Și iată eu cu voi sînt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin“ (M. 28, 20), arătând că numai credința vie, moștenită dela strămoși, i-a mîntuit pe acești credincioși. În numele credincioșilor aduce mulțumiri acelor cari au contribuit în orice fel la ridicarea acestei frumoase biserici. În primul rând I. P. S. S. mitropolitului *Nicolae*, pentru ajutorul dat acestei biserici, și pentru grija părintească ce poartă credincioșilor maghiarizați din această parohie. Mulțamește apoi *Composesoriatului* din *Vârghiș* care a donat 60.000 Lei spre acelaș scop; *comunei politice Vârghiș* pentru frumoasa contribuție de Lei 50.000 și *notariatului Brăduț* pentru contribuție de 15.000 Lei.

Pentru ca toți să înțeleagă măreția acestui moment, chiar și aceia cari din nefericire au uitat cu desăvârșire graiul dulce strămoșesc, Pr. I. Mircea vorbește în limba maghiară.

A urmat apoi o trăjească masă comună. — Pr. I. Popa.

— **Program misionar a dezvoltat** în ziua de 21 Noembrie 1936, la sfînta sărbătoare Intrarea în biserică, cercul religios Nr. 1 din protopopiatul *Bran*, în parohia Cristian, județul Brașov.

Toți preoții din cele 7 parohii ale cercului, în frunte cu P. C. părinte protopop *Vasile Stoicane*, au fost prezenți, deși timpul nu a fost deloc favorabil deplasării.

Biserica din această parohie a fost neîncăpătoare față de mulțimea credincioșilor din loc și a fraților Ostași ai Domnului din împrejurimi, veniți să asculte slujba în sobor și cuvintele pline de zidire duhovnicească rostite la această ocazie.

La priceasnă părintele *I. Scurtu-Rășnov* a ținut o frumoasă cuvântare, explicând credincioșilor însemnătatea sărbătoarei și dând îndemnuri de viață creștinească pentru toată obștea de azi, în special pentru tineretul creștin.

După slujirea parastasului pentru arhieriei și preoții răposați, părintele *Gh. Coman-Ghimbav*, președ. cercului, arată restul convenirii religioase a preoților în această parohie și își dezvoltă o foarte reușită conferință despre „Risipă și lux“, combătând plaga aceasta ivită în special la femeile satelor din apropierea orașelor.

P. C. părinte protopop a rostit apoi o cuvântare, plină de duh și povață creștină, arătându-și bucuria ce o are de câte ori poate coborî în mijlocul credincioșilor din protopopiat, pentru a împărțiși cu evanghelice povățuiri în special pe acei credincioși de aici cari fac parte din grupul muncitorilor de fabrici și meseriași, între cari cei străini de credință și românism strecoară felurite învățături distrugătoare de suflet.

După masă la ora 3 p. m., după sf. slujbă a vecerniei, a urmat o impresionantă șezătoare religioasă, la care au luat parte activă, prin cântări și rugăciuni, toți creștinii dimpreună cu Ostașii Domnului din loc și vecinătate. Impresionante au fost mai ales răspunsurile liturgice, precum și cele dela vecernie, date de corul Ostașilor din parohia Zărnești, instruite de P. C. părinte protopop.

În acest cadru părintele *Alex. Florea-Vlădeni*, a predicat, mănecând dela *Efes. 3, 10*, arătând care este rostul bisericii noastre drept-măritoare în viața individuală a fiecărui om și în viața unel neam întreg. În fața pericolului sectar și al comunismului, îndeamnă credincioșii a păstra cu toată însuflețirea credința, făcându-se ostași neînfricați ai bisericii luptătoare împotriva răului ce stăruiește astăzi.

Bogată și luminoasă a fost predica părintelui protopop *V. Stoicane*, care a vorbit despre „Credință și mîntuire“, sădind în sufletul tuturor înalte învățături trebuitoare creștinismului de azi.

După cuvântul de caldă mulțamire al părintelui *I. Micu* din loc, — adresat P. C. părinte protopop al tractului și cucernicilor preoți din cercul I. rel. cari au prilejuit, prin prezența lor și prin cuvântul plin de duh evanghelic, atîta dar duhovnicesc creștinilor din parohie, — programul s'a terminat, lăsând o atmosferă de caldă învioreare creștinească și clipe de neuitate bucurii duhovnicești.

Pr. A. F.

Pe vechea melodie. — Foia mitropoliei blăjene o ține una, număr de număr, cu articole de fond în cari se comentează umflat câte un mic incident de natură confesională, fie inventat pe dea'ntregul de o imaginație în fierbere, fie sucit de-o judecată stăpânită de grave manii.

Într'un număr recent pătimașul del sectorismului blăjan se lansează, în vocabularul nestăpânit cu care ne-a obișnuit, spre prefectul județului Treiscaune, dl *Dr. Bidu*, un vrednic român și un foarte activ factor în opera de recăștigare a fraților secuizați.

Mica ură furibundă a focșilor ilustri-simi s'a aprins din motivul că în Baraoltul înstrăinat s'a înjghebat în ultima vreme și o parohie ortodoxă, cu perspective promițătoare de-a crește prin atracția românească ce-o exercită asupra foștilor români greco-catolici, azi maghiarizați, și romano-catolicizați, în urma predării lor în brațele *Hajdudorogului* de către mitropolia din Blaj.

Foaia blăjană, care în toate ocaziile se ofențează când nu le spunem uniților catolici integrali, afirmă pentru uniație pretenția exclusivă de-a recăștiga pe românii deveniți romano-catolici.

„Cei trecuți la romano-catolici, d. e. nu vor putea fi căștigați nici într'un chip prin ortodoxie, ci numai prin o altă formă a catolicismului, reprezentată de Biserica unită”.

Se știe însă că în cadrul romano-catolicismului nu se permite trecerea dela un rit la altul pentru a nu se da impresie poporului că e vreo deosebire între ritul roman și celelalte. Trecerea unui om sau a unei mase dela o biserică la alta, se face apei în urma unei propagande, a unei lupte, în decursul căreia propagandistul afirmă superioritatea bisericii proprii asupra celei dela care vrea să atragi pe cineva. Cum va duce această luptă uniația împotriva romano-catolicismului, când reprezentanții ei și dela sine dar și în urma ordinelor de sus se feresc de orice vrajă în sânul catolicismului? Știm destule cazuri când vre-un preot unit ridicând pretenții asupra unor credincioși romano-catolici, foști uniți, a fost domolit repede de preotul maghiar.

Sau va spune preotul unit românilor deveniți romano-catolici numai atât: religia e tot una, numai forma e alta, iar aceasta n'are nici o valoare pentru mântuire; dar faceți-vă totuși români, chiar dacă religia nu veți schimba-o prin această! Cred că cu acest limbaj nu va recucerii nici un suflet uniația.

Recăștigarea românilor secuizați o poate face numai ortodoxia. Numai ea e în situație să ducă această luptă energic, nestingherită de impedimente interne. Și numai atunci se poate întoarce un suflet: când starea la care e rechemat i se prezintă sub toate raporturile, și mai ales sub cel religios, ca una superioară și implicit deosebită de cea în care se află. În el trebuie trezită o pasiune: un regret că se află în starea în care se află, o dorință vie după cea care i se zugrăvește. El trebuie să se convingă că între unguur și român e o deosebire radicală.

Aceste lucruri stabilite, suntem de acord că cele două biserici trebuie să lucreze armonice, cel mult întrecându-se, dar nu batjocorindu-se, comandament dela care absentează uniația.

Ad. Nr.

Circulară

cătră membrii ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale din protopopiatul Făgărașului

Prin ordinul P. Ven. Consiliu arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu dela 19 Noemvrie a. c. Nr. 8898 fiind numit comisar pentru alegerea de protopresbiter în protopopiatul Făgărașului, în conformitate cu Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, SS-ii 14, 15 și 16, prin această convoc pe ziua de Luni, 28 Decemvrie a. c., la ora 6 d. a., consiliul protopresbiteral, la ședință, în locul central Făgăraș, cancelaria oficiului protopopesc, spre a constata calificarea candidaților și a compune lista de candidare, iar pe Marți 29 Dec. a. c. convoc adunarea protopresbiterală electorală la locul central Făgăraș, anume în biserică.

Sfânta liturghie împreună cu chemarea Duhului sfânt se va începe dimineața la ora 9, iar după terminarea dumnezeștilor slujbe se va deschide ședința adunării electorale.

Sibiu, 12 Decemvrie 1936.

Dr. George Proca
comisar consistorial

Nr. 387—1936

Convocare

Subscrisul, numit cu ordinul Nr. 9463—1936 Pien. al P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc, comisar pentru conducerea alegerii de protopop al protopopiatului vacant Geoagiu, — prin această convoc pe ziua de 28 Decemvrie a. c. la ora 8 dimineața consiliul protopres-

teral, în cancelaria oficiului protopopesc Geoagiu, spre a constata calificarea candidaților și a compune lista de candidare, iar pe aceeași zi la ora 9 a. m., convoc adunarea protopresbiterală la sediul tractului: Geoagiu, anume în biserica.

Sfânta liturghie împreună cu chemarea Duhului sfânt se va începe dimineața la ora 9, iar după terminarea dumnezeștilor slujbe, se va deschide ședința adunării.

Sânt invitația a lua parte toți membrii, atât cei din cler, cât și cei mireni, ai adunării protopopești ordinare, ca și cei aleși special [ad hoc] pentru această alegere.

Adunarea va cerceta și valida în-tâi alegerile cele noi, — apoi va trece la actul alegerii însăși de protopop.

Orăștie, la 9 Decemvrie 1936.

Protoiereu Ioan Moța
comisar consistorial

Comuniști și naționaliști în Spania

Incendierea unei părți din Europa nu este fapt ce nu l-am mai întâlnit. Bătrânului continent, care e centrul culturii și civilizației, i-a hărăzit Dumnezeu, în decursul veurilor, stări cu anumite semnificații când lumea s'a prea abătut dela căile Lui.

Ceeace se petrece astăzi în Spania, ne îngrozește.

Este adevărat, că și în Rusia ferea apocaliptică și-a arătat colții și a înlăturat formal biserica Mântuitorului, — n'a înlăturat-o însă și din sufletul poporului rus care ține să rămână creștin.

„Nimeni nu poate sluji la doi domni — spune Mântuitorul —: sau servești lui Dumnezeu, sau lui Mamona”, (Mt. 6, 24).

Lui Dumnezeu îi servește biserica și credincioșii ei; lui Mamona îi servesc dușmanii neîmpăcați ai lui Mesia și ai bisericii Lui, prin concepția de viață numită comunism.

Comunismul contemporan s'ar putea defini: înlăturarea creștinismului din omenire.

Credința în Dumnezeu, iubirea de-a-proapelui, care aduce pacea și buna înțelegere, recunoașterea valorilor sufleteste, ideea de proprietate, sânt considerate în comunism ca un „opium” al maselor.

Atenismul, mecanizarea omului, despoindul de valorile sufleteste și înlocuindu-le cu ura și răsunarea și desființarea dreptului de proprietate, toate acestea fac temelia comunismului, reprezentat în noua organizație socială prin așa zisul: „Front popular”.

Eată ce ne spune, în acest senz, R. P. Martinez, conducătorul „Frontului popular” din Spania, cu ocazia zilei de 14 Iulie:

„Ziua de 14 Iulie, ce o serbează Parisul, e ziua revoluției și a noastră. Deci înființarea unui Front popular în Spania să nu ne facă să ne pierdem scopul nostru principal: pregătirea revoluției și dictatura proletariului”.

Cele afirmate le-au pus în practică în Spania prin înființarea de „celule spaniole” pentru recrutarea teroriștilor în vederea revoluției.

În 16 Iulie 1936, când la Paris reprezentanții Frontului popular parodiau sfânta Liturghie, servind ca „preoți”, iar Crucea Domnului fu înlocuită cu secera și ciocanul, în aceeași zi, noaptea, Calvo Sotelo, șeful grupului monarhist, fu oribil mutilat prin lovituri de cuțit, iar corpul lui aruncat într'un cimitir din centrul Madridului.

Norii s'au condensat pe cerul plin de soare al nobilei Peninsule iberice și furtuna s'a deslănțuit la Valencia, Barcelona și în alte orașe, dărâmându-se biserici cu toate operele lor mărețe de artă religioasă.

Nici viețile omenești n'au fost scutite de grozăvii. Episcopi și preoți, scoși în fața bisericilor, sânt împușcați. În 19 August 1936 sânt executați, la Madrid și în alte orașe, sub teroarea roșie, 733 preoți.

Sânt uciși copiii naționaliștilor frunțași; sânt omorâți bătrâni și femei, ca în epoca neroniană.

Dar bunii creștini și naționaliști spanioli au pornit lupta pentru eliberarea satelor și orașilor de sub grozăviile comuniste.

La îndemnul conștiinței lor creștine, și al comandantului suprem, generalul Franco, își apăară ce au mai scump pe pământ: credința în Dumnezeu, familia, națiunea, și patria lor. Ridicându-se în contra urgiei comuniste, simpatiile creștinătății de pretutindeni stau alături de dânsii.

Pr. Iacob Bozocca

INFORMAȚIUNI

Președinte de onoare. Ziaristii români creștini din întreg cuprinsul Moldovei au ales de curând, cu mare însuflețire, pe luminatul Vlădică dela Huși, P. Sf. Episcop Nifon, președinte de onoare, al mănăstirilor de condei, profesioniști din Moldova.

De dragul unguurilor. Cardinalul secretar Pacelli a ținut să asigure pe regentul Horthy, cu prilejul recente vizite dela Roma, că în anul 1938 va fi convocat la Budapesta marele congres euharistic al catolicilor.

Îngrijați de ceace ar putea aduce viitorul, — un nou măcel de oameni, — legiuitorii micului stat Panama au hotărât înlăturarea dintre jucăriile copiilor a fabricatorilor în forma soldaților de plumb, cu sabie și pușcă de lemn, — ferind și prin aceasta tineretul d'a se prea îndrăgosti în revanșe de arme și de-a ocoli drumul muncii creatoare. [Aviz Budapestei!]

Aduc mulțumiri tuturor acelora cari au aflat de bine să mă consoleze în durerile suferite în urma morții soției mele, preoteasa Emilia Fleșeriu. — Hundorf, 8 Decemvrie 1936.

Pr. Emanuil Fleșeriu.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 13 Decemvrie 1936, va predica părintele protopop Em. Cioran.

Conferințele FOR-ului și ale societății ortodoxe a femeilor române secția Sibiu, se termină Marți 15 Dec., ora 6 d. m., în Aula academiei teologice, când va vorbi părintele diacon Grigorie T. Marcu, profesor la Academia teologică „Andreiană”, despre: „Maica Domnului în ortodoxie”. Intrarea liberă.

Conferință publică, în ciclul „Echilibrul vieții sufleteste”, se ține Duminecă seara, în 13 l. c., ora 6, în sala prefecturii județului Sibiu. Conferențiază dnul Lazăr Albu, judecător, despre: Noua disciplină penală.

Dela „Reuniunea meseriașilor români din Sibiu”. Joi în 17 Decemvrie a. c. se ține ședință literară, la ora 8 seara, în sala mare a Reuniunii, strada Brukental 17. Conferențiar: dl profesor Iulian Dumitru, în continuare despre organizarea și rolul meseriașului român în timpul de față. — Vineri în 25 Decemvrie a. c., ziua primă de Crăciun aranjează a Reprezentarea teatrală la „Unicum”, jucându-se 2 piese teatrale bune sub conducerea dlui D. Axente. — *Comitetul.*

Completarea listelor electorale pentru comună, camera și senat, ale orașului municipal Sibiu, pe anul 1937, se face ziinic, până la 31 Decemvrie 1936, la primăria municipiului, strada Mitropoliei Nr. 2, camera Nr. 21. Fiecare îndreptățit poate cere înscrieri și ștergeri din aceste liste, între ora 10 și 12 a. m., afară de zilele de sărbători și Dumineci.

Poșta redacțiunii

Pr. E. Fl. în D. Se publică în mod gratuit.

Nr. 434—1936 prot.

[60] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh al parohiei I vacante de clasa I-a Șinca-nouă, protopopiatul Oltul, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conf. coalei B.
2. Venitele siolare stabilite pentru întreg protopopiatul.

Concurenții, dupăce vor fi primit autorizație de candidare dela P. V. Consiliu arhiepiscopesc, își vor înainta cererile însoțite de actele prevăzute de legea, regulamentul și ordinațiile în vigoare, în termenul indicat. Oficiului protopopesc ortodox român Oltul, Șercaia, județul Făgăraș, și — cu prealabila aprobare a protopopului — se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a sluji, cânta, predica și a face cunoștință cu poporul. Preotul ales va administra filia Șinca veche, care de prezent aparține parohiei Șercaia.

Șercaia, la 20 Septemvrie 1936.

Oficiul protopopesc Oltul în înțelegere cu consiliul parohial.

Valeriu Judele
protopop.

Nr. 391—1936

[61] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Nădăștia, protopopiatul Geoagiului, se publică concurs pe termen de 30 de zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Dela circa 30 familii câte un feldei de porumb nesfărâmat.

Concurenții la acest post după ce își vor înainta actele însoțite de binecuvântarea arhieriască, subscrisului oficiu protopopesc, se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul și cu referințele locale.

Geoagiu, la 8 Decemvrie 1936.

Preot Inocențiu Tiruța
adm. protopopesc

Nr. 1134

[58] 2—3

Concurs

În conformitate cu ord. Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 9242 din 13 Nov. a. c. publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român, pentru întregire postului de cântăreț bisericesc al parohiei a treia Zărnești.

Retribuțiile împreunate cu acest post sânt: 1. Salar lunar 200 Lei dela biserică. 2. Trei stânjini de lemn aduse în curte. 3. Venitele stolare obișnuite în parohie.

La cerere de concurs se vor anexa: 1. Extrasul din Matricula Botezaților. 2. Certificatul ultimului an școlar. 3. Diploma de cântăreț dela Școala de cântăreți din Sibiu. — Concurenții cari n'au diplomă dela Școala de cântăreți din Sibiu, nu vor fi puși în candidare.

Cei cari doresc să ocupe acest post, să înainteze cererile lor oficiului parohial ort. rom. Zărnești, în termen, și să se prezintă la biserică să-și arate destoinicia în cântări.

Zărnești, 24 Noemvrie 1936.

Prot. Vasile Stoicanea
președintele Consiliului parohial.

[59] 2—2

Publicațiune de licitație

Parohia ort. română din Ludoșul mare [jud. Sibiu], dă în întreprindere prin licitație publică lucrarea iconostasului bisericii.

Licitația se va ține în 20 Dec. 1936 ora 2, în localul școalei primare, în prezența consiliului parohial.

Planul și devizul se pot vedea la Oficiul parohial ort. rom. Licitația se va face pe bază de oferte închise, — se va putea continua însă și pe bază de oferte verbale.

Consiliul paroh. își rezervă dreptul de-a da lucrarea aceluia în care va avea mai multă încredere.

Ludoșul mare, 28 Nov. 1936.

Oficiul parohial ortodox român.

Pr. Nicolae Fara
paroh.

Dela Bibliotecă Arhiepiscopescă din Sibiu se poate procura:

Tămâie de prima calitate

1 Kg. Lei 80—

1/2 " " 42—

1/4 " " 24—

1/8 " " 12—

Smirnă de prima calitate

1 Kg. Lei 150—

1/2 " " 80—

1/4 " " 42—

1/8 " " 22—

1/16 " " 12—

1/32 " " 6—

1/64 " " 3—

1/128 " " 1—

1/256 " " 0—

1/512 " " 0—

1/1024 " " 0—

1/2048 " " 0—

1/4096 " " 0—

1/8192 " " 0—

1/16384 " " 0—

1/32768 " " 0—

1/65536 " " 0—

1/131072 " " 0—

1/262144 " " 0—

1/524288 " " 0—

1/1048576 " " 0—

1/2097152 " " 0—

1/4194304 " " 0—

1/8388608 " " 0—

1/16777216 " " 0—

1/33554432 " " 0—

1/67108864 " " 0—

1/134217728 " " 0—

1/268435456 " " 0—

1/536870912 " " 0—

1/1073741824 " " 0—

1/2147483648 " " 0—

1/4294967296 " " 0—

1/8589934592 " " 0—

1/17179869184 " " 0—

1/34359738368 " " 0—

1/68719476736 " " 0—

1/137438953472 " " 0—

1/274877906944 " " 0—

1/549755813888 " " 0—

1/1099511627776 " " 0—

1/2199023255552 " " 0—

1/4398046511104 " " 0—

1/8796093022208 " " 0—

1/17592186044416 " " 0—

1/35184372088832 " " 0—

1/70368744177664 " " 0—

1/140737488355328 " " 0—

1/281474976710656 " " 0—

1/562949953421312 " " 0—

1/1125899906842624 " " 0—

1/2251799813685248 " " 0—

1/4503599627370496 " " 0—

1/9007199254740992 " " 0—

1/18014398509481984 " " 0—

1/36028797018963968 " " 0—

1/72057594037927936 " " 0—

1/14411518807585584 " " 0—

1/28823037615171168 " " 0—

1/57646075230342336 " " 0—

1/115292150460684672 " " 0—

1/230584300921369344 " " 0—

1/461168601842738688 " " 0—

1/922337203685477376 " " 0—

1/1844674407370954752 " " 0—

1/3689348814741909504 " " 0—

1/7378697629483819008 " " 0—

1/14757395258967638016 " " 0—

1/29514790517935276032 " " 0—

1/59029581035870552064 " " 0—

1/118059162071741104128 " " 0—

1/236118324143482208256 " " 0—

1/472236648286964416512 " " 0—